

Psychopatologia rozwoju - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Psychopatologia rozwoju
Kod przedmiotu	14.4-WP-PSChM-PpR
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ - dr Anna Mróz

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest:

- przedstawienie zjawisk patologicznych na tle normy rozwojowej
- opis zaburzeń rozwoju u dzieci i młodzieży wraz z ich możliwymi przyczynami i odległymi następstwami
- wskazanie zmienności procesów patologicznych w ciągu życia, a także możliwości działań profilaktycznych i wspierających rozwój na każdym etapie życia

Wymagania wstępne

Wiedza o uwarunkowaniach i mechanizmach rozwoju człowieka w cyklu życia.

Wymagania formalne:

Wiedza z przedmiotów: psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia oraz biologiczne podstawy zachowania.

Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Specyfika psychopatologii rozwojowej: Przedmiot zainteresowań psychopatologii rozwojowej i jej powiązania z innymi obszarami psychologii. Nowe trendy w psychopatologii rozwoju. Kryteria diagnostyczne a dymensjonalne ujęcie zaburzeń u dzieci.
2. Wielorakie uwarunkowania zaburzeń rozwoju: czynniki biologiczne, środowisko rodzinne, sytuacje traumatyczne. Rozpoznawanie i interpretacja zaburzeń u dzieci i młodzieży w kontekście historii indywidualnego rozwoju (diagnoza funkcjonalna). Ciągłość rozwoju – związek między doświadczeniami dzieciństwa a zaburzeniami w późniejszych okresach rozwojowych.
3. Ujęcie normy i patologii w rozwoju na tle różnorodnych definicji zdrowia psychicznego. Procesy adaptacji i dezadaptacji i ich rola w rozwoju. Psychopatologia rozwojowa w kontekście profilaktyki i terapii.
4. Norma i patologia rozwoju przywiązania we wczesnym dzieciństwie - wpływ na rozwój w kolejnych okresach życia. Fazy syndromu rozpacz w sytuacji rozłączenia dziecka z figurą przywiązania.
5. Eksternalizacja i internalizacja zaburzeń u dzieci i młodzieży. Efekt Galatei i efekt Golema - wpływ środowiska na rozwój nieprzystosowania społecznego u dzieci i młodzieży.
6. Zaburzenia osobowości jako zaburzenia rozwojowe. Rodzaje zaburzeń osobowości i mechanizm ich rozwoju.

Ćwiczenia:

1. Dziecko w środowisku rodzinnym: pozytywny i negatywny wpływ systemu rodzinnego na rozwój dzieci i młodzieży (m.in. lęk separacyjny - norma i zaburzenie, rozwód rodziców, uzależnienie rodziców, narodziny młodszego dziecka w rodzinie, rywalizacja z rodzeństwem). Reakcje rodziny na przewlekłą chorobę u dziecka.

2. Doświadczenia urazowe i ich konsekwencje dla rozwoju dzieci: przemoc wobec dzieci – maltretowanie fizyczne i molestowanie seksualne, utrata rodziców, doświadczenie katastrofy. Doświadczenia urazowe u młodzieży i dorosłych.
3. Zaburzenia w rozwoju dzieci z uwarunkowaniami biologicznymi: dysfunkcje w rozwoju, całościowe zaburzenia rozwoju. Uwarunkowania, objawy, mechanizmy zaburzeń, konsekwencje dla funkcjonowania dziecka.
4. Kryzysy w rozwoju: kryzys tożsamości w adolescencji, zjawisko buntu młodzieżowego, kryzys rozwojowy w średniej dorosłości, kryzys późnej dorosłości , niezdolność do realizacji zadań rozwojowych. Konsekwencje długotrwałych kryzysów rozwojowych (tendencje depresyjne i samobójcze - w tym depresje młodzieńcze, syndrom presuicydalny, zaburzenia odżywiania, uzależnienia).
5. Dzieci rodziców przewlekle chorych, z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych. Zjawisko parentyfikacji dzieci.

Metody kształcenia

Wykłady: Wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy.

Ćwiczenia: Pogadanka, analiza przypadku, praca z książką, prezentacja, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student jest otwarty na poszukiwanie indywidualnych dróg profilaktyki i terapii zaburzeń rozwojowych u dzieci i młodzieży.	K_K01	- referat - analiza przypadku, prezentacja	Ćwiczenia
Student ocenia złożony i różnorodny wpływ sytuacji rodzinnej i wydarzeń życiowych na rozwój dziecka, przewiduje możliwe konsekwencje w dalszym rozwoju dziecka oraz projektuje działania profilaktyczne; interpretuje zaburzenia rozwojowe w szerokim kontekście środowiskowym, kulturowym i w kontekście indywidualnej historii rozwoju dziecka.	K_W14 K_U01 K_U02	- kolokwium - referat - analiza przypadku	Ćwiczenia
Student wymienia założenia psychopatologii rozwoju, wskazuje i wyjaśnia w pogłębiony sposób biologiczne i środowiskowe uwarunkowania zaburzeń rozwoju; opisuje obraz kliniczny poszczególnych zaburzeń rozwoju i wyjaśnia mechanizm ich powstawania.	K_W02 K_W09	- kolokwium - referat - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia
Student rozumie w pogłębiony sposób znaczenie więzi rodzinnych dla rozwoju człowieka w cyklu życia. Potrafi uzasadnić znaczenie wczesnodziecięcych doświadczeń dla funkcjonowania w różnych okresach rozwojowych.	K_W13	- kolokwium - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykład kończy się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia będzie sprawdzian. Warunkiem zaliczenia sprawdzianu jest 60% poprawności uzyskanych wyników. Sprawdzian może składać się z pytań zamkniętych i/lub pytań otwartych ocenianych według następujących kryteriów: bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi, wykazując jednocześnie własne przemyślenia i oceny dobry – odpowiedź zasadniczo poprawna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem terminologii, brak błędów merytorycznych, nie wyczerpuje zagadnienia w sposób bardzo dobry, dostateczny – student zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, występują nieliczne błędy merytoryczne niedostateczny-brak odpowiedzi na większość pytań, braki w wiadomościach koniecznych, błędy merytoryczne Progi punktowe dla poszczególnych ocen: 94-100% = 5,0; 85-93% = 4,5; 76-84% = 4,0; 68- 75% = 3,5; 60-67% = 3,0; 0-59% = 2

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem z oceną. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie i ustna prezentacja podczas zajęć (opcjonalnie wraz z prezentacją multimedialną) jednego z puli tematów przedstawionych na pierwszych zajęciach przez prowadzącego (50% oceny) oraz pozytywna ocena z kolokwium (50% oceny). Kolokwium składa się z kilku pytań otwartych. Pytania są punktowane (0-5 punktów). Progi punktowe ocen z kolokwium: 94-100% = 5,0; 85-93% = 4,5; 76-84% = 4,0; 68- 75% = 3,5; 60-67% = 3,0; 0-59% = 2,0.

Ocena końcowa będzie średnią arytmetyczną z przedstawionych powyżej form sprawdzenia wiedzy w ramach wykładów i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

- Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A.R. (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa: PWN
- James B. (2003). Leczenie dzieci po urazach psychicznych. Warszawa: PARPA.
- Meyer R. (2003), Psychopatologia. Jeden przypadek- wiele teorii, Sopot: GWP.
- Oleś P.(2010) , Psychologia przełomu połowy życia, Lublin: TN KUL.
- Radziwiłłowicz W, Sumiła A. (red.) (2006), Psychopatologia okresu dorastania. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Wolańczyk T, Komender J. (2005). Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci. Warszawa: PZWL.

Literatura uzupełniająca

-

Conway J. (2010), Dorosłe dzieci prawnie lub emocjonalnie rozwiedzionych rodziców, Oficyna Wydawnicza Logos.

- Meyer R., Chapman L., Veaver Ch. (2008), Case Studies in Abnormal Behavior. Publisher: Pearson.
- Mróz A. (2017), Znaczenie prawidłowych relacji między dorosłymi a dziećmi dla rozwoju dzieci, [w:] Głazewski M., Muchacka B. (red.), Dobro i zło w wychowaniu dziecka. Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls".
- Radziwiłłowicz W. (2010), Depresja u dzieci i młodzieży. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 03-04-2023 14:37)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ